

Parlant amb Terence Blanchard

H.G.

M'agraden els assaigs. Sempre m'han agradat. L'assaig té qualitats que no té el concert, moments íntims en què el músic (o músics) es mostren completament vulnerables i, fins i tot, despullats, lliures de la pressió del públic i situats justament allà on molts sembla que voldrien quedar-s'hi per sempre: amunt d'un escenari però per tocar, res més, per fer sons i experimentar durant hores sense la preocupació d'atendre a una audiència... Sí, sens dubte, així és: tinc la sort de tenir amics músics, i he anat a pocs concerts però a molts assaigs, i sempre he sentit això mateix.

Així precisament, per aquestes coses del des-tí, és com ens acostam a un geni del jazz com és

Házael
González,
Gerardo
Cañellas,
Joan Arbona i
Antònia Pizà

Terence Blanchard, nascut l'any 1962 a New Orleans (Louisiana, Estats Units), i qui, entre altres treballs interessants, ha tingut temps de fer-se famós mundialment gràcies a les bandes sonores que ha compost, sobretot al costat del seu amic Spike Lee: des d'aquella primera *Jungle Fever* ('Fiebre salvaje' 1991), passant per les famoses *Malcolm X* (1992), *Clockers* ('Camellos', 1995) o *Bamboozled* (2000), la molt premiada *25th Hour* ('La última noche', 2002), i fins arribar a la darrera *Miracle at St. Anna* ('Milagro en St. Anna', 2008). Arribem al conservatori on oferirà el seu concert acompanyant de la seva banda (Brice Winston al saxòfon, Derrick Hodge al contrabaix, Kendrick Scott a la bateria, i Aaron Parks al piano, a més de míster Blanchard a la trompeta, és clar) per intercanviar-hi unes paraules sobre la seva música i la seva personalitat, i ens trobem justament amb això, amb proves de so que passen davant els nostres ulls i les nostres orelles amb un plaer difícil de descriure. M'acompanyen Joan Arbona i Antònia Pizà, president i tesorera (i també fotògrafa, en aquesta ocasió) respectivament de l'Associació Balear Amics de les Bandes Sonores (ABABS), i Joan em suggereix que al meu article he de contar tota aquella sensació prèvia, envoltats de notes a vegades discordants i d'altres magníficament sincronitzades, amb el piano perseguint ritmes que la bateria només esbossa mentre el contrabaix puja i baixa amunt i avall de les interminables cordes; i jo només li dic que sí, que ho faré, encara que sé de sobres que ni el meu text ni les fotografies d'Antònia (i això que són magnífiques) faran justícia a la màgia del moment, i que, per molt que gaudeixin els espectadors del concert que tindrà lloc en pocs minuts, res, absolutament res, serà comparable a això.

Blanchard està jugant amb la seva trompeta, arrencant-li sonoritats New Orleans que ens transporten als carrers de les pel·lícules de Spike Lee i a escenaris més petits i més íntims, i tal vegada a altres èpoques que ja ens queden lluny, encara que està ben clar que el jazz no morirà mai. ¿No va ser Miles Davis mateix (qui, per cert, també va compondre música de pel·lícules, com la d'*Ascenseur Pour l'Échafaud* ('Ascensor para el cadalso', 1958, de Louis Malle, sense anar més lluny) qui va dir que Blanchard era el millor trompetista de la seva generació? Davant una afirmació semblant, i amb el poc temps del que disposem, ¿què li podem demanar a un home com ell, ¿quin és el seu estil de música, per exemple?

"No puc descriure el meu estil!", riu mentre altres companys periodistes li fan la pregunta. "No, no, mira, jo faig jazz tradicional, d'acord? Allò que a mi m'agrada és crear, la creació, entens? Dintre d'això, hi ha tot un món de possibilitats, però jo faig jazz, estic segur. El jazz és una forma molt personal d'expressió." Sens dubte, i faci el que faci, Blanchard és

un home apassionat amb la seva feina i amb el seu art, capaç de dir-te que la seva vida està plena de bons moments (per exemple, "Va ser tot un honor tocar amb Herbie Hancock", afirma convençut) i que això l'encanta.

Quan finalment ens hi podem acostar, donar-li la mà i dir-li quines són les nostres intencions (és a dir, parlar amb ell no només de jazz, sinó sobretot de bandes sonores), fa un somriure afirmant amb el cap, una mena de "¿per què no?" tan seu i que després de tot l'assaig ja se'ns ha fet ben familiar. El primer que li demano és pels seus inicis al món de la composició per cinema, i no ho dubta ni un segon: "La culpa és de Spike Lee (rialles). Jo estava tan tranquil, i ja veus... però bé, així va anar la cosa, i estic content." Aquesta resposta em dona peu precisament per fer-li aquella pregunta que sempre m'agrada fer als músics que també fan música de cine, i amb el meu anglès d'anar per ca nostra li demano clarament què n'opina ell d'això de fer bandes sonores. És a dir, hi ha molta gent que són músics professionals i que no volen fer música de cinema, perquè diuen que això de posar el teu art al servei d'altres no és autèntic, que fins i tot és una manera de prostitució... "Oh, c'mon!", em diu en el seu americà perfecte, envoltat en rialles: "Va, home, va! Això és una bestiesa! Mira, saps què passa? Fer música de pel·lícules implica que tu, com a músic, t'has de posar al servei d'altre talent, has de col·laborar amb altres persones, entens? No estem parlant del teu treball, sinó d'un treball en conjunt (fa el gest amb les mans, per indicar una suma de particularitats), d'acord? I això és tota una experiència, una experiència que t'enriqueix d'una manera molt gran. Saps què passa? Que potser tots aquests que dius tu que parlen que el seu art no es pot embrutar d'aquesta forma és que tenen por, saps? Sí, no estan segurs del seu art, del seu talent, i això fa que no es puguin obrir (torna a fer el gest amb les mans) i rebre influències d'altres persones... i això és el més gran, t'ho asseguro." M'agrada molt la resposta, així que li dic... i m'insisteix, apuntant-me amb el dit: "¿Segur que te'n recordaràs bé, de tot això?" Es nota que no només el preocupa la meua manca d'enregistradora (només porto la llibreta de notes), sinó que vol deixar clar aquesta intenció: clarament es troba més que còmode component música per al cinema, i pensa continuar fent-ho, aleshores, potser avui vespre tocarà temes de pel·lícules? "No, no, malauradament, no... Tinc un disc nou, i crec que tocarem una mica d'això, encara que si et dic la veritat, ni tan sols sé què tocaré. Ja ho veurem." Torna a riure, i s'ajusta la seva jaqueta assaborint els moments previs al concert, demostrant altra vegada que de tocar li agrada molt, sí senyor.

No ens queda temps per molt més, però encara així aconsegueixo treure-li una darrera resposta que m'interessa molt, perquè, com ja hem dit, Blanchard ha fet feina sobretot amb Spike Lee, però, ¿amb qui més li agradaria col·laborar al cinema? "Mira, saps què? Jo vull col·laborar amb gent jove, amb gent amb visió, entens? Gent que tingui coses a dir,

com Darnell Martin o Zola Maseko, aquest és el tipus de gent amb qui m'agrada fer cine." (Darnell Martin és el director de la darrera pel·lícula amb música de Blanchard, anomenada *Cadillac Records*, 2008, i Zola Maseko va dirigir la compromesa *Drum*, 2004- també amb música seva). Només ens queda un segon perquè ens signi dues caràtules dels seus discos, i quan Antònia Pizà li dona la seva banda sonora composta per al documental *When the Levees Broke*, dirigit per Spike Lee l'any 2006 sobre la catàstrofe de l'huracà Katrina i els seus devastadors efectes a New Orleans, s'emociona molt i ens mostra les fotos del llibret dient que allò és la casa de la seva mare, i que ell hi va néixer i també va créixer allà mateix, i aquesta és la prova definitiva que certament, tota la seva actitud i la seva feina tracten sobre el mateix, sobre el que hem escoltat a l'assaig: fer allò que li agrada, fer música per gaudir i fer gaudir, sí, però també per tractar problemes delicats i situacions injustes. Ens dona la mà i es fa les fotos amb un somriure sincer, mentre ens desitja sort amb la nostra associació i ens dona ànims per la música de cine en general, i nosaltres, finalment, abandonem els assaigs que ja han acabat per esperar el començament del concert. El miro per darrera vegada, pensant en una frase que no es pot traduir, i que només als seus llavis és on troba sentit ple: "Jazz is a very personal way of expression.". Tan personal com ell mateix, com Terence Blanchard, el millor trompetista de la seva generació, un home que, de veritat, sap què és el que significa realment fer música de cine. ■

Terence
Blanchard
amb Házael
González